

FLORA- EN FAUNASCAN

Amoveren ts Katwoude

Opdrachtgever: HHNK

Datum : 18 mei 2012

Auteur : M. Kuiper/ J.M. Smit

Oostermeerkade 6
1184 TV Amstelveen
Telefoon: 06-29523020
E-mail: info@natuurbeleven.nl

INHOUDSOPGAVE :

1.	INLEIDING.....	3
2.	BEKNOPT SAMENVATTING FLORA- EN FAUNAWET	4
3.	Aanpak.....	10
	Stap 1. Bureau studie Beschermden soorten.....	10
	Stap 2. Terreinbezoek	10
	Stap 3. Conclusies en adviezen.....	10
4.	Gebiedskenmerken	11
5.	Resultaten van het onderzoek.....	15
	Natura 2000.....	16
	Ecologische Hoofdstructuur	17
6.	CONSEQUENTIES RESULTATEN.....	18
	Broedvogels	18
	Bittervoorn (Tabel 3)	18
	Noordse woelmuis (Tabel 3).....	18
	Waterspitsmuis (Tabel 3).....	18
	Rugstreeppad (Tabel 3).....	18
	Ringslang (Tabel 3)	18
	Opmerking over vleermuizen	18
	Deelgebieden, adviezen en werkbaar perioden.....	19
7.	Conclusie	24

1. INLEIDING

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier laat een ongebruikte rioolleiding verwijderen die loopt door Monnickendam en eindigt in de rioolwaterzuivering.

Voorafgaand aan het werk hebben wij een veldonderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek was erop gericht inzicht te krijgen of de geplande werkzaamheden invloed hebben op door de Flora- en faunawet beschermde (mogelijk) aanwezige soorten.

Aanleiding

Vanuit de Flora- en faunawet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Door, voorafgaand aan ruimtelijke ingrepen, stil te staan bij aanwezige natuurwaarden, kan schade aan beschermde soorten worden voorkomen of beperkt. Indien schade niet te voorkomen is, is een ontheffing ex art. 75 Flora- en faunawet noodzakelijk.

De wet onderscheidt verschillende typen werkzaamheden met daarbij behorende beschermingsregiems. Ter verduidelijking geven we een korte samenvatting van deze kwesties.

Doel van het onderzoek

Het doel van het onderzoek is het opsporen van eventuele strijdigheden van de voorgenomen werkzaamheden met de natuurwetgeving. Tevens geven we adviezen om de zorgplicht voor dieren en planten in te vullen.

Werkwijze

Om bovenstaand doel te bereiken, zijn de volgende werkstappen doorlopen:

- Veldverkenning in het plangebied. Bij deze verkenning wordt een analyse gemaakt van de aanwezige biotopen. Het type biotoop is een belangrijke indicatie welke beschermde soorten zijn te verwachten.
 - Aanvullend worden waargenomen soorten genoteerd – deze waarnemingen zijn uit de aard der zaak niet volledig. Voor specifieke informatie over de aanwezigheid van beschermde soorten zijn in het algemeen meerdere onderzoeken over een lange periode nodig. Indien een dergelijk onderzoek nodig is, wordt dit aangegeven.
- Literatuurstudie
- Opstellen van een lijst van de mogelijk voorkomende beschermde soorten.
- Formuleren van een conclusie of er sprake is van een conflict met de Flora- en faunawet
 - Zo nodig advies voor nader onderzoek.
 - Zo nodig advies met betrekking tot aanvraag van ontheffing, mitigerende en compenserende maatregelen.

2. BEKNOPT SAMENVATTING FLORA- EN FAUNAWET

De Flora- en faunawet beschermt alle inheemse zoogdieren (met uitzondering van bruine en zwarte rat en huismuis), alle inheemse vogelsoorten, alle soorten inheemse amfibieën en reptielen, de inheemse niet bevisbare vissoorten, enkele hieronder genoemde soorten uit andere soortgroepen en enkele niet inheemse soorten.

De Flora- en faunawet maakt onderscheid tussen verschillende typen werkzaamheden en onderscheidt de daarbij beschermde soorten in een drietal tabellen.

Nb: alle vogelsoorten zijn beschermd en staan niet in de opsommingen.

- Altijd geldt de zorgplicht. Ongeacht de activiteit en de soort dient voldoende zorg in acht genomen te worden voor de in het wild levende dieren en planten en hun directe leef-omgeving.
- Bij het uitvoeren van werkzaamheden die beschouwd kunnen worden als bestendig beheer of werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ordening, is *geen* ontheffing nodig voor de onderstaande soorten (tabel 1). Voor andere werkzaamheden is een ontheffing nodig die alleen wordt gegeven als er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort:

Zoogdieren

- aardmuis *Microtus agrestis*
- bosmuis *Apodemus sylvaticus*
- dwergmuis *Micromys minutus*
- bunzing *Mustela putorius*
- dwergspitsmuis *Sorex minutus*
- egel *Erinaceus europeus*
- gewone bosspitsmuis *Sorex araneus*
- haas *Lepus europeus*
- hermelijn *Mustela erminea*
- huisspitsmuis *Crocidura russula*
- konijn *Oryctolagus cuniculus*
- mol *Talpa europea*
- ondergrondse woelmuis *Pitymys subterraneus*
- ree *Capreolus capreolus*
- rosse woelmuis *Clethrionomys glareolus*
- tweekleurige bosspitsmuis *Sorex coronatus*
- veldmuis *Microtus arvalis*
- vos *Vulpes vulpes*
- wezel *Mustela nivalis*
- woelrat *Arvicola terrestris*

Reptielen en amfibieën

- bruine kikker *Rana temporaria*
- gewone pad *Bufo bufo*
- middelste groene kikker *Rana esculenta*
- kleine watersalamander *Triturus vulgaris*
- meerkikker *Rana ridibunda*

Mieren

- behaarde rode bosmier *Formica rufa*
- kale rode bosmier *Formica polyctena*
- stronkmier *Formica truncorum*
- zwartrugbosmier *Formica pratensis*

Slakken

- wijngaardslak *Helix pomatia*

Vaatplanten

- aardaker *Lathyrus tuberosus*

- akkerklokje *Campanula rapunculoides*
 - brede wespenorchis *Epipactis helleborine*
 - breed klokje *Campanula latifolia*
 - dotterbloem *Caltha palustris*
 - gewone vogelmelk *Ornithogalum umbellatum*
 - grasklokje *Campanula rotundifolia*
 - grote kaardenbol *Dipsacus fullonum*
 - kleine maagdenpalm *Vinca minor*
 - knikkende vogelmelk *Ornithogalum nutans*
 - koningsvaren *Osmunda regalis*
 - slanke sleutelbloem *Primula elatior*
 - zwanebloem *Butomus umbellatus*
- Bij het uitvoeren van werkzaamheden die beschouwd kunnen worden als bestendig beheer of werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ordening is *geen* ontheffing nodig voor de onderstaande soorten (tabel 2), mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van EL&I goedgekeurde gedragscode. Voor andere werkzaamheden of als er niet volgens een gedragscode wordt gewerkt, is een ontheffing nodig die alleen wordt gegeven als er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort:

Zoogdieren

- damhert *Dama dama*
- edelhert *Cervus elaphus*
- eekhoorn *Sciurus vulgaris*
- grijze zeehond *Halichoerus grypus*
- grote bosmuis *Apodemus flavicollis*
- steenmarter *Martes foina*
- wild zwijn *Sus scrofa*

Reptielen en amfibieën

- alpenwatersalamander *Triturus alpestris*
- levendbarende hagedis *Lacerta vivipara*

Dagvlinders

- moerasparelmoervlinder *Euphydryas aurinia*
- vals heideblauwtje *Lycaeides idas*

Vissen

- biermpje *Noemacheilus barbatulus*
- kleine modderkruiper *Cobitis taenia*
- meerval *Silurus glanis*
- rivierdonderpad *Cottus gobio*

Vaatplanten

- aangebrande orchis *Orchis ustulata*
- aapjesorchis *Orchis simia*
- beenbreek *Narthecium ossifragum*
- bergklokje *Campanula rhomboidalis*
- bergnachtorchis *Platanthera chlorantha*
- bijenorchis *Ophrys apifera*
- blaasvaren *Cystopteris fragilis*
- blauwe zeedistel *Eryngium maritimum*
- bleek bosvogeltje *Cephalanthera damasonium*
- bokkenorchis *Himantoglossum hircinum*
- brede orchis *Dactylorhiza majalis majalis*
- bruinrode wespenorchis *Epipactis atrorubens*
- daslook *Allium ursinum*
- dennenorchis *Goodyera repens*
- Duitse gentiaan *Gentianella germanica*
- franjegentiaan *Gentianella ciliata*

- geelgroene wespenorchis *Epipactis muelleri*
- gele helmbloem *Pseudofumaria lutea*
- gevlekte orchis *Dactylorhiza maculata*
- groene nachtorchis *Coeloglossum viride*
- groensteel *Asplenium viride*
- grote keverorchis *Listera ovata*
- grote muggenorchis *Gymnadenia conopsea*
- gulden sleutelbloem *Primula veris*
- harlekijn *Orchis morio*
- herfstschroeforchis *Spiranthes spiralis*
- hondskruid *Anacamptis pyramidalis*
- honingorchis *Herminium monorchis*
- jeneverbes *Juniperus communis*
- klein glaskruid *Parietaria judaica*
- kleine keverorchis *Listera cordata*
- kleine zonnedauw *Drosera intermedia*
- klokjesgentiaan *Gentiana pneumonanthe*
- kluwenklokje *Campanula glomerata*
- koraalwortel *Corallorhiza trifida*
- kruisbladgentiaan *Gentiana cruciata*
- lange ereprijs *Veronica longifolia*
- lange zonnedauw *Drosera anglica*
- mannetjesorchis *Orchis mascula*
- maretak *Viscum album*
- moeraswespenorchis *Epipactis palustris*
- muurbloem *Erysimum cheiri*
- parnassia *Parnassia palustris*
- pijlscheefkelk *Arabis hirsuta sagittata*
- poppenorchis *Aceras anthropophorum*
- prachtklokje *Campanula persicifolia*
- purperorchis *Orchis purpurea*
- rapunzelklokje *Campanula rapunculus*
- rechte driehoeksvaren *Gymnocarpium robertianum*
- rietorchis *Dactylorhiza majalis praetermissa*
- ronde zonnedauw *Drosera rotundifolia*
- rood bosvogeltje *Cephalanthera rubra*
- ruig klokje *Campanula trachelium*
- schubvaren *Ceterach officinarum*
- slanke gentiaan *Gentianella amarella*
- soldaatje *Orchis militaris*
- Spaanse ruiter *Cirsium dissectum*
- steenanjer *Dianthus deltoides*
- steenbreekvaren *Asplenium trichomanes*
- stengelloze sleutelbloem *Primula vulgaris*
- stengelomvattend havikskruid *Hieracium amplexicaule*
- stijf hardgras *Catapodium rigidum*
- tongvaren *Asplenium scolopendrium*
- valkruid *Arnica montana*
- veenmosorchis *Hammarbya paludosa*
- veldgentiaan *Gentianella campestris*
- veldsalie *Salvia pratensis*
- vleeskleurige orchis *Dactylorhiza incarnata*
- vliegenorchis *Ophrys insectifera*
- vogelnestje *Neottia nidus-avis*
- voorjaarsadonis *Adonis vernalis*
- wantsenorchis *Orchis coriophora*
- waterdrieblad *Menyanthes trifoliata*

- weideklokje *Campanula patula*
- welriekende nachtorchis *Platanthera bifolia*
- wilde gagel *Myrica gale*
- wilde herfsttijloos *Colchicum autumnale*
- wilde kievitsbloem *Fritillaria meleagris*
- wilde marjolein *Origanum vulgare*
- wit bosvogeltje *Cephalanthera longifolia*
- witte muggenorchis *Pseudorchis albida*
- zinkviooltje *Viola lutea calaminaria*
- zomerklokje *Leucojum aestivum*
- zwartsteel *Asplenium adiantum-nigrum*

Kevers

- vliegend hert *Lucanus cervus*

Kreeftachtigen

- rivierkreeft *Astacus astacus*

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt een *beperkte* vrijstelling voor de volgende soorten, uit tabel 3, mits de activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van EL&I goedgekeurde gedragscode.
- Voor activiteiten in de landbouw en bosbouw geldt geen vrijstelling voor het verstoren van dieren.

Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan drie criteria: 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang; 2) er is geen alternatief; 3) doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Deze drie criteria vormen de zogenaamde uitgebreide toets.

Op basis van AMvB

Zoogdieren

- das *Meles meles*
- boommarter *Martes martes*
- eikelmuis *Eliomys quercinus*
- gewone zeehond *Phoca vitulina*
- veldspitsmuis *Crocidura leucodon*
- waterspitsmuis *Neomys fodiens*

Reptielen en amfibieën

- adder *Vipera berus*
- hazelworm *Anguis fragilis*
- ringslang *Natrix natrix*
- vinpootsalamander *Triturus helveticus*
- vuursalamander *Salamandra salamandra*

Vissen

- beekprik *Lampetra planeri*
- bittervoorn *Rhodeus cericeus*
- elrits *Phoxinus phoxinus*
- gestippelde alver *Alburnoides bipunctatus*
- grote modderkruiper *Misgurnus fossilis*
- rivierprik *Lampetra fluviatilis*

Dagvlinders

- bruin dikkopje *Erynnis tages*
- dwergblauwtje *Cupido minimus*
- dwergdikkopje *Thymelicus acteon*
- groot geaderd witje *Aporia crataegi*
- grote ijsvogelvlinder *Limenitis populi*
- heideblauwtje *Plebejus argus*
- iepepage *Strymonidia w-album*

- kalkgraslanddikkopje *Spialia sertorius*
- keizersmantel *Argynnis paphia*
- klaverblauwtje *Cyaniris semiargus*
- purperstreepparelmoervlinder *Brenthis ino*
- rode vuurvlinder *Palaeochrysophanus hippothoe*
- rouwmantel *Nymphalis antiopa*
- tweekleurig hooibeestje *Coenonympha arcania*
- veenbesparelmoervlinder *Bolaria aquilonais*
- veenhooibeestje *Coenonympha tullia*
- veldparelmoervlinder *Melitaea cinxia*
- woudparelmoervlinder *Melitaea diamina*
- zilvertrek *Clossiana euphrosyne*

Vaatplanten

- groot zeegras *Zostera marina*

Op basis van de Habitatrichtlijn bijlage IV

Zoogdieren

- baardvleermuis *Myotis mystacinus*
- Bechstein's vleermuis *Myotis bechsteinii*
- bever *Castor fiber*
- bosvleermuis *Nyctalus leisleri*
- Brandt's vleermuis *Myotis brandtii*
- bruinvis *Phocoena phocoena*
- Euraziatische lynx *Lynx lynx*
- franjestaart *Myotis nattereri*
- gewone dolfin *Delphinus delphis*
- gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*
- gewone grootoorvleermuis *Plecotus auritus*
- grijze grootoorvleermuis *Plecotus austriacus*
- grote hoefijzerneus *Rhinolophus ferrumequinum*
- hamster *Cricetus cricetus*
- hazelmuis *Muscardinus avellanarius*
- ingekorven vleermuis *Myotis emarginatus*
- kleine dwergvleermuis *Pipistrellus pygmaeus*
- kleine hoefijzerneus *Rhinolophus hipposideros*
- laatvlieger *Eptesicus serotinus*
- meervleermuis *Myotis dasycneme*
- mopsvleermuis *Barbastella barbastellus*
- Nathusius' dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*
- noordse woelmuis *Microtus oeconomus*
- otter *Lutra lutra*
- rosse vleermuis *Nyctalus noctula*
- tuimelaar *Tursiops truncatus*
- tweekleurige vleermuis *Vespertilio murinus*
- vale vleermuis *Myotis myotis*
- watervleermuis *Myotis daubentonii*
- wilde kat *Felis silvestris*
- witflankdolfijn *Lagenorhynchus acutus*
- witsnuitdolfijn *Lagenorhynchus albirostris*

Reptielen en amfibieën

- boomkikker *Hyla arborea*
- geelbuikvuurpad *Bombina variegata*
- gladde slang *Coronella austriacus*
- heikikker *Rana arvalis*
- kamsalamander *Triturus cristatus*
- knoflookpad *Pelobates fuscus*
- muurhagedis *Podarcis muralis*

- poelkikker *Rana lessonae*
- rugstreeppad *Bufo calamita*
- vroedmeesterpad *Alytes obstetricans*
- zandhagedis *Lacerta agilis*

Dagvlinders

- donker pimperlblauwtje *Maculinea nausithous*
- grote vuurvvlinder *Lycaena dispar*
- pimperlblauwtje *Maculinea teleius*
- tijmblauwtje *Maculinea arion*
- zilverstreephooibeestje *Coenonympha hero*

Libellen

- bronslibel *Oxygastra curtisii*
- gaffellibel *Ophiogomphus cecilia*
- gevlekte witsnuitlibel *Leucorrhinia pectoralis*
- groene glazenmaker *Aeshna viridis*
- noordse winterjuffer *Sympecma paedisca*
- oostelijke witsnuitlibel *Leucorrhinia albifrons*
- rivierrombout *Stylurus flavipes*
- sierlijke witsnuitlibel *Leucorrhinia caudalis*

Vissen

- houting *Conegonus oxyrrhynchus*
- steur *Acipenser sturio*

Vaatplanten

- drijvende waterweegbree *Luronium natans*
- groenknolorchis *Liparis loeselii*
- kruipend moerasscherm *Apium repens*
- zomerschroeforchis *Spiranthes aestivalis*

Kevers

- brede geelrandwaterroofkever *Dytiscus latissimus*
- gestreepte waterroofkever *Graphoderus bilineatus*
- heldenbok *Cerambyx cerdo*
- juchtleerkever *Osmoderma eremita*

Tweekleppigen

- Bataafse stroommossel *Unio crassus*

3. Aanpak

Stap 1. Bureaustudie Beschermde soorten

Op basis van voorgaand onderzoek, literatuuronderzoek en verspreidingsatlassen is nagegaan of wettelijk beschermde planten- of diersoorten in het plangebied voorkomen. Hierbij is, naast het raadplegen van de gangbare verspreidingsatlassen, gebruik gemaakt van onder andere:

- T. Damm e.a. *Beschermde soorten in het beheersgebied van HHNK* (Van der Goes en Groot-rapport 2007-63;
- landelijke databases met natuurwaarnemingen zoals www.waarneming.nl.
- *Anisus vorticulus*. *Inhaalslag Verspreidingsonderzoek. Mollusken van de Europese Habitatrichtlijn. Resultaten van het inventarisatiejaar 2008. Platte schijfhoren*;
- *Soortenstandaard Rugstreeppad* van Dienst Regelingen;
- *Soortenstandaard Bittervoorn* van Dienst Regelingen;
- *Gedragcode* van de Unie van Waterschappen.

Stap 2. Terreinbezoek

Na het bureauonderzoek is een veldonderzoek uitgevoerd. Bij het veldonderzoek zijn de verschillende biotopen langs het traject in kaart gebracht en fotografisch vastgelegd.

Stap 3. Conclusies en adviezen

Op basis van de verkregen informatie en biotoopanalyses zijn conclusies getrokken met betrekking tot eventuele overtredingen van verbodsbepalingen zoals genoemd in de Flora- en faunawet art. 75, en te nemen vervolgstappen. Met kaarten en foto's is in beeld gebracht welke biotopen en daarbij te verwachten beschermde natuurwaarden langs de kades voorkomen, zodat duidelijk is waar met welke beperkingen in de planning rekening moet worden gehouden.

4. Gebiedskenmerken

Om het belang van het terrein voor de verschillende beschermde soorten in beeld te krijgen, schetsen we eerst de algemene gebiedskenmerken van het werkgebied.

Er zijn vier biotopen te onderscheiden:

- Water (blauwe accolade)
- Park (oranje accolade)
- Weiland (groene accolade)
- Stad (zwarte accolade)

1. Water/oever

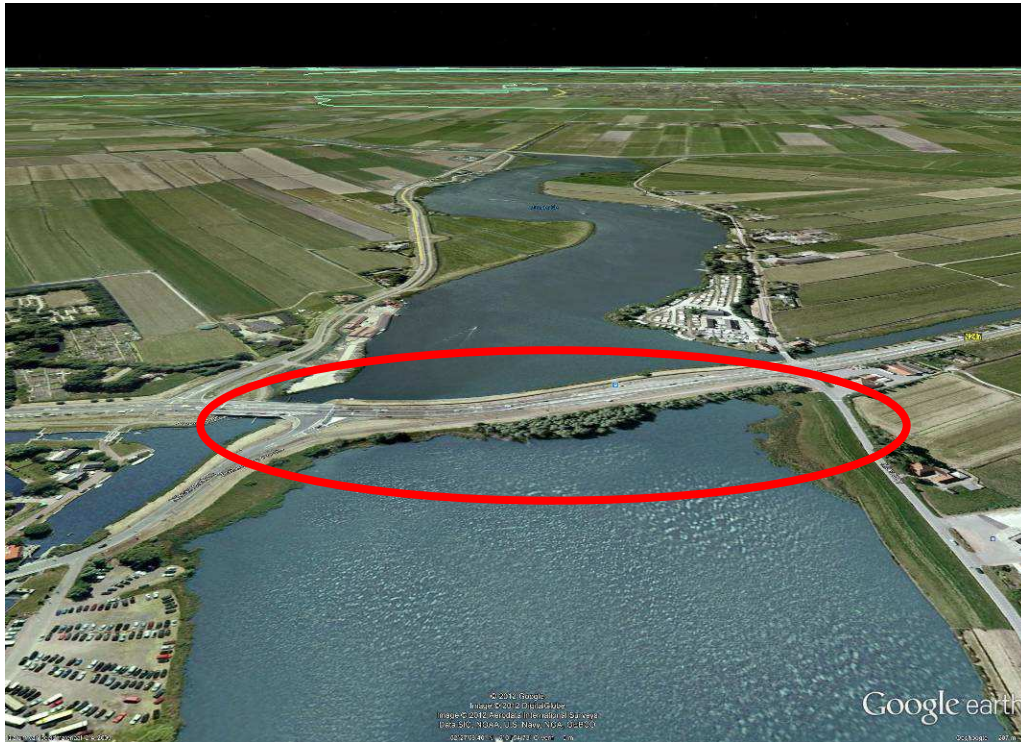

Het water is het biotoop van o.a. bittervoorn en er broeden vogels als meerkoet, waterhoen en fuut

Oevers

Oevers, vooral als er sprake is van enige dekking in de vorm van begroeiing zijn het biotoop van de waterspitsmuis. De rietorchis zou op sommige plaatsen kunnen voorkomen.

Langs het traject door het water lopen oevers met hoge natuurwaarden. Naast rietvogels die er broeden, zijn ook de Noordse woelmuis en de waterspitsmuis te verwachten.

2. Park

Struiken en bomen herbergen in het broedseizoen altijd wel broedende vogels als winterkoning, heggemus, merel, fitis enzovoort.

3. Weiland

De weilanden zijn een belangrijk broedgebied voor weidevogels. De rugstreeppad kan ook van dit biotoop gebruik maken.

4. Bebouwing (kades, haven, wijk)

In havens en stedelijke omgeving zijn weinig soorten te verwachten en al helemaal geen soorten die beschermd zijn.

5. Resultaten van het onderzoek

Het rapport *Beschermde soorten in het beheergebied van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier -Soortprotocollen en verspreidingskaarten* van T. Damm, D. Hoogeboom en J.C.P.M. van de Sande vermeldt de in de tabellen hieronder vermelde soorten voor de kilometervakken waarin het werkgebied ligt.

We concentreren ons op soorten van tabel 3 uit de Flora- en faunawet en de Habitatrichtlijn en broedvogels. Voor soorten van tabel 1 en 2 geldt een vrijstelling indien gewerkt wordt volgens een erkende gedragscode (zoals de gedragscode voor Flora- en faunawet voor waterschappen). Het rapport *Beschermde soorten in het beheersgebied van HHNK* (Van der Goes en Groot-rapport 2007-63) geeft een overzicht van de voorkomende beschermde soorten per kilometerhok. We beperken ons tot tabel 3 en de Habitatrichtlijn en broedvogels.

Hieronder de soorten en de verschillende biotopen waarin ze (kunnen) voorkomen:

soort	status	biotoop	voorkomen
Bittervoorn	Tabel 3	water	Monnickendammer-gat
Noordse woelmuis	Tabel 3	rietvelden, ruigten en moerassen	<i>Buiten werkgebied</i> aan oever Monnickendammer gat
Waterspitsmuis	Tabel 3	water, oevers, rietvelden, ruigten en moerassen	<i>Buiten werkgebied</i> aan oever Monnickendammer gat
Rugstreeppad	Tabel 3	poelen, greppels, half open gebieden	Polder in greppels
Ringslang	Tabel 3	water en oevers	<i>Buiten werkgebied</i> aan oever Monnickendammer gat

In het kader van de gedragscode dient men attent te zijn op de volgende tabel 2 soorten:

soort	status	biotoop	voorkomen
Giebel	Tabel 2	water	alle water
Kleine modder-kruiper	Tabel 2	water	alle water
Meerval	Tabel 2	water	Monnickendammer-gat
Rivierdonderpad	Tabel 2	water	hele werkgebied
Rietorchis	Tabel 2	rietvelden, ruigten en moerassen	oever park

Broedende vogels mogen nooit verstoord worden. De meeste vogels broeden tussen maart en augustus. De volgende broedvogels zijn te verwachten. (De lijst is mogelijk niet volledig, maar alle broedende vogels zijn evenzeer beschermd.)

broedvogel	biotoop
fuut	water, oever
wilde eend	oever, struiken
krakeend	oever, gras
slobeend	oever, gras
kuifeend	oever, gras

tafeleend	oever, gras
waterhoen	water, oever
meerkoet	water, oever
rietzanger	riet
kleine karekiet	riet
blauwborst	riet
rietgors	riet
fitis	bomen, struiken
tijftjaf	bomen, struiken
zwartkop	bomen, struiken
tuinfluter	bomen, struiken
vink	bomen, struiken
groenling	bomen, struiken
putter	bomen, struiken
kneu	bomen, struiken
merel	bomen, struiken
zanglijster	bomen, struiken
koolmees	bomen, struiken
pimpelmees	bomen, struiken
staartmees	bomen, struiken
winterkoning	bomen, struiken
heggemus	bomen, struiken
roodborst	bomen, struiken
spreeuw	bomen, struiken
ekster	bomen, struiken
zwarte kraai	bomen, struiken
kievit	gras
scholekster	gras
grutto	gras
tureluur	gras
witte kwikstaart	gras
gele kwikstaart	gras
graspieper	gras
veldleeuwrik	gras

Natura 2000

In de nabijheid ligt een Natura 2000-gebied, het Markermeer/Gouwzee.

Er zijn geen directe of indirecte negatieve effecten op Natura 2000-gebieden te verwachten omdat deze relatief ver van het plangebied voorkomen en het verdwijnen van een ondergrondse leiding geen invloed kan hebben op de natuur. De werkzaamheden zijn lokaal met een kleine en tijdelijke externe werking.

Ecologische Hoofdstructuur

De provincie heeft het Monnickendammer gat opgenomen in de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De natuurfunctie van de EHS dient te worden behouden. Waar dit niet mogelijk is, dient te worden gecompenseerd. NB: als er geen bestemming (plan) wijziging voor het plan nodig is, dan is geen toetsing aan de EHS nodig.

Het verwijderen van de leiding uit het water heeft geen negatieve invloed op de natuurwaarden in de deel van de EHS. Als er al invloed is, is die positief. De werkzaamheden zijn lokaal met een kleine en tijdelijke externe werking.

6. CONSEQUENTIES RESULTATEN

Broedvogels

Broedende vogels mogen niet worden verstoord. Met name weilanden, rietkragen, struiken en bomen zullen in de periode half maart/eind juli in de regel broedvogels herbergen. In deze periode hier bij voorkeur geen werkzaamheden uitvoeren. Als er vastgesteld kan worden dat er op een specifieke deellocatie geen broedvogels aanwezig zijn kan er ook in het broedseizoen gewerkt worden. Hiervoor is controle door een deskundige nodig.

Bittervoorn (Tabel 3)

De soort is waargenomen in het werkgebied. Hij is in de regio vrij algemeen in helder water met waterplanten en voldoende grote zoetwatermosselen.

Gevolgen van werkzaamheden: het verwijderen van de leiding zal geen invloed hebben op de bittervoorn. De vissen kunnen makkelijk de zeer plaatselijke en tijdelijke drukte ontwijken, schade aan het leefgebied treedt niet op. Droogleggen van een waterpartij kan echter schade opleveren. In dat geval is een nader onderzoek naar het voorkomen van de bittervoorn in het betreffende water nodig. Komt de bittervoorn er voor, dan is ontheffing nodig.

Noordse woelmuis (Tabel 3)

De soort is in deze regio exclusief gebonden aan nat rietland.

Gevolgen van werkzaamheden: natte rietlanden mogen niet betreden of berden worden, dan zijn er geen gevolgen voor deze soort.

Advies: niet in nat rietland komen.

Waterspitsmuis (Tabel 3)

De soort is te verwachten langs oevers met voldoende dekking in alle delen van het werkgebied. De soort is exclusief gebonden aan begroeide oevers.

Gevolgen van werkzaamheden: het verwijderen van de leiding zal geen invloed hebben op de waterspitsmuis. De dieren kunnen makkelijk de zeer plaatselijke en tijdelijke drukte ontwijken, schade aan het leefgebied treedt niet op.

Advies: beperk werkzaamheden aan oevers tot een minimum.

Rugstreeppad (Tabel 3)

De soort komt mogelijk voor in de weilanden. Voortplanting niet in open water, maar in geïsoleerde poelen, greppels en plassen die langer blijven staan.

Gevolgen van werkzaamheden: De zeer plaatselijke en tijdelijke werkzaamheden zullen geen schade doen aan rugstreeppadden. Het leefgebied wordt niet aangetast.

Advies: mocht er onverhoopt (de kans is vrijwel afwezig) een pad voor de graafmachine komen, deze dan laten vluchten of even opzij zetten.

Ringslang (Tabel 3)

Het leefgebied bestaat uit water en begroeide oevers. Zwervende dieren kunnen in de westoever van het Monnickendammer gat voorkomen. Deze oever dient bij het uitvoeren van de werkzaamheden vermeden te worden.

Opmerking over vleermuizen

Het luchtruim boven het werkgebied zal door verschillende soorten vleermuizen gebruikt worden, zoals gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, watervleermuis en meervleermuis. Er zijn geen vaste verblijfplaatsen. Van enige invloed van de werkzaamheden op vleermuizen is geen sprake.

Deelgebieden, adviezen en werkbare perioden

Weiland

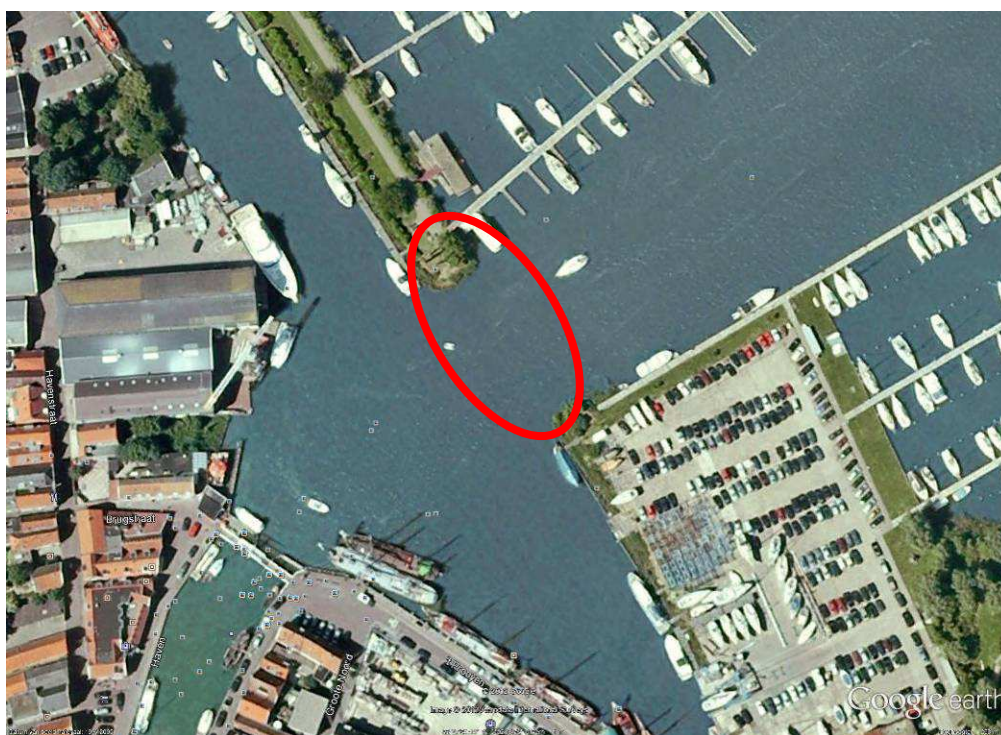
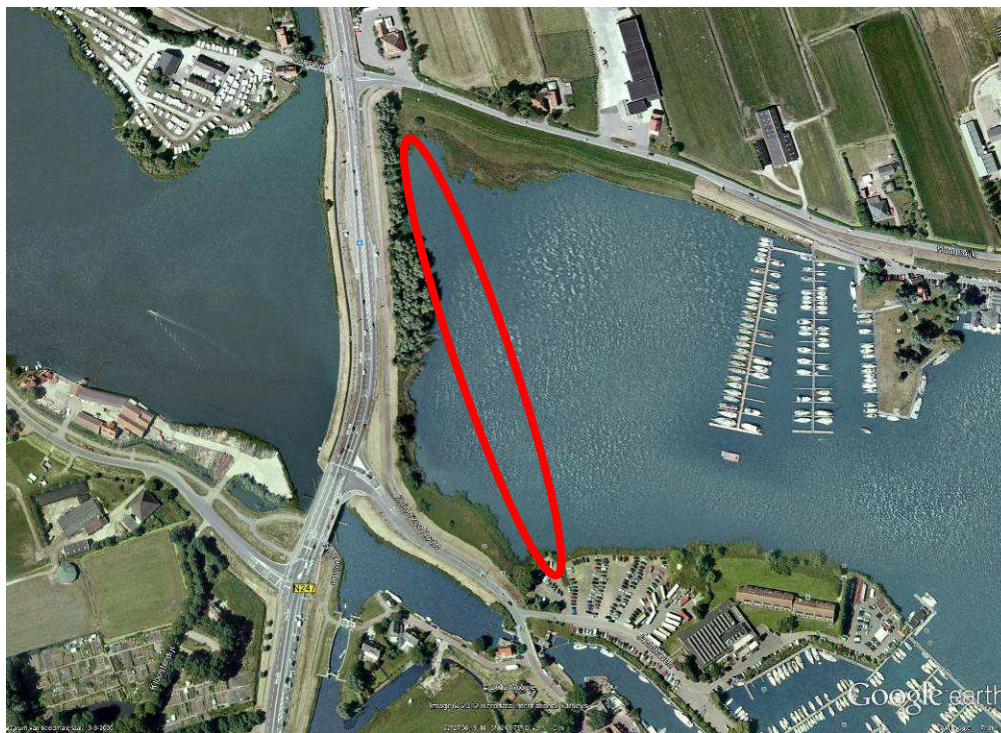

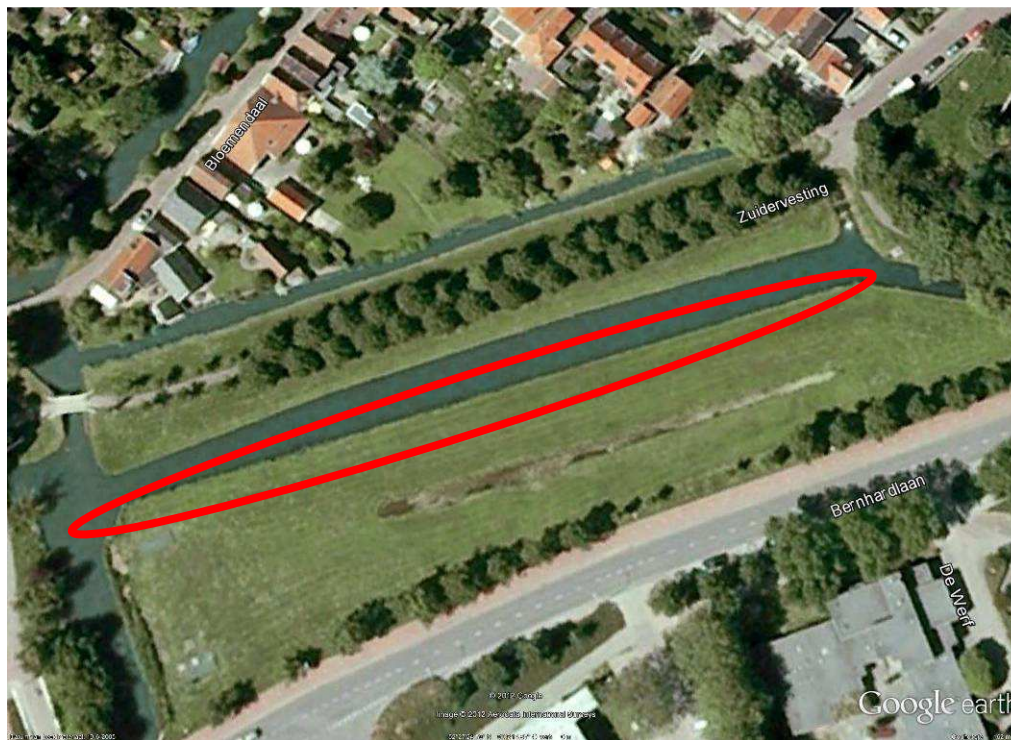
De weilanden zijn een belangrijk broedgebied voor met name weidevogels. Deze vogels zijn over grotere afstand al gevoelig voor verstoring. In sloten en oevers broeden watervogels als wilde eend, meerkoet etc. Mogelijk aanwezige rugstreeppadden zijn weinig gevoelig voor werkzaamheden. In de smalle voedselrijke sloten zijn geen beschermde vissen als bittervoorn te verwachten. Werkzaamheden hier niet in het broedseizoen.

Werkbare periode: juli t/m februari.

Advies: bij dempen van water (voor een werkdam bijvoorbeeld) watervluchtwegen openlaten zodat er geen vissen ingesloten raken in kleine 'dode' stukken van een sloot.

Water/oever

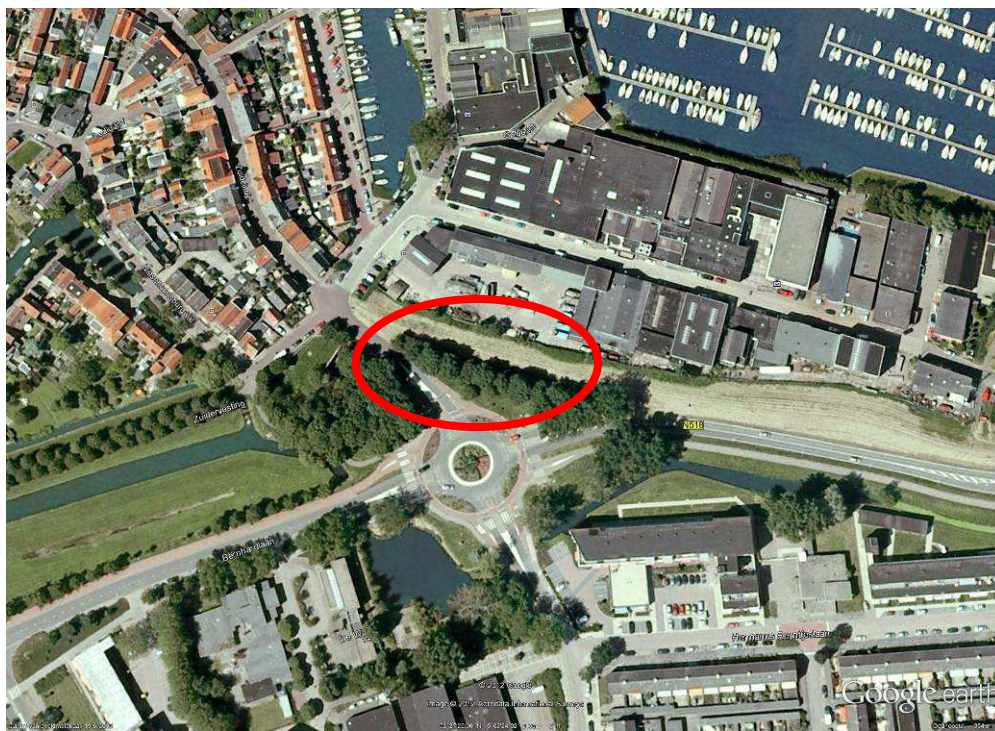
De oevers kunnen nesten bevatten – ook in het water nabij oever kunnen futen en/of meerkoet en broeden. Langs de oever langs de Zuidervesting werden geen orchideeën aangetroffen. In het water zijn verschillende soorten vis te verwachten, mogelijk ook bittervoorn.

Advies: Tijdens bloeiseizoen (juni) nog eenmaal controle op aanwezigheid van orchissen. Indien deze aanwezig zijn kunnen ze tijdelijk worden verwijderd en na afronding van de werkzaamheden worden teruggezet.

Wordt (een deel) van het water drooggelegd, dan is het nodig vooraf eventueel aanwezige vissen en grote zoetwatermosselen te vangen en in de directe omgeving los te laten. *Tevens is ruim vooraf onderzoek naar vaste verblijfplaatsen van de bittervoorn nodig. Indien de soort aanwezig is, dan is het nodig ontheffing aan te vragen en een werkprotocol op te stellen.*

Werkbare periode: juli t/m februari; bij gebleken afwezigheid van nesten na controle gehele jaar.

Park

Op boven aangegeven twee punten langs het traject is de begroeiing zodanig dat broedvogels zeker zijn te verwachten. (De haven is in de zomer wat betreft de toeristen geen gelukkige periode om te werken!)

Werkbare periode: juli t/m februari.

Bebouwing

Geen beschermde soorten.
Werkbare periode: hele jaar.

7. Conclusie

In het wijdere gebied komen beschermde soorten voor van zowel tabel 2 en 3 soorten. De tabel 3 soorten rugstreeppad, vleermuizen, waterspitsmuis, Noordse woelmuis en ringslang kunnen naar verwachting door de in tijd en plaats zeer beperkte werkzaamheden geen schade lijden.

Voorwaarde is dat de westoever van het Monnickendammer gat (biotoop van waterspitsmuis, noordse woelmuis en ringslang) onbetreden blijft.

Met betrekking tot de Bittervoorn adviseren we nader onderzoek van het eventueel te dempen water langs de Zuidervesting. Indien de soort er vaste verblijfplaatsen heeft, en er wordt gedempt, is ontheffing nodig.

Voor de soorten van tabel 2, giebel, kleine modderkruiper, meerval, rivierdonderpad en rietorchis is bij het volgen van het protocol geen ontheffing nodig. Belangrijk is dat er in een werkprotocol wordt gepland dat, met het oog op de (beschermde en niet beschermde) vissen, bij werkzaamheden in het water er vluchtwegen worden opengelaten en de vissen en zoetwatermosselen zo nodig door een deskundige worden gered. Daarnaast adviseren we een controle op orchissen in de bloeiperiode (juni). Zijn er orchissen aanwezig, dan kunnen die tijdelijk opzij worden gezet en na de werkzaamheden worden teruggezet.

Aandacht is nodig voor broedvogels. In de weilanden en de delen langs het traject met dichte struiken en/of bomen zijn broedvogels zeker te verwachten. Broedvogels mogen niet verstoord worden. In het broedseizoen kunnen daarom geen werkzaamheden plaatsvinden in het biotoop van de voor verstoring op afstand al gevoelige weidevogels. Omdat ook in de delen van het traject waar bomen en struiken dicht op het werkgebied staan zeer waarschijnlijk nesten aanwezig zijn adviseren we hier het broedseizoen te mijden. Eventueel is, nadat een deskundige heeft vastgesteld dat er geen vogels broeden in een zone waarin verstoring kan optreden, het mogelijk werkzaamheden uit te voeren. Maar de kans dat er geen vogels broeden is klein.

Tot slot

Natuur is onvoorspelbaar. Het is mogelijk dat er ondanks de zorgvuldige voorbereiding en onderzoek toch beschermde soorten worden aangetroffen tijdens de werkzaamheden. In dat geval heeft de uitvoerder een zorgplicht en is verantwoordelijk voor de verdere gang van zaken. In de Flora- en faunawet is namelijk vastgelegd dat de wettelijke zorgplicht voor de aanwezige natuur gedurende het gehele plan-, uitvoerings- en beheertraject de verantwoordelijkheid is van de opdrachtgever (art. 2 Flora- en faunawet).

Bij twijfel over het al of niet voorkomen van beschermde soorten en/of vaste rust-, verblijf- en voortplantingsplaatsen moet altijd nader onderzoek worden uitgevoerd.